

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.20.435/2020/6.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke

. Kassai Árpád Mihály előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperes: felperes neve (**felperes címe**)

Az alperes: alperes neve (**alperes címe**)

Az alperes képviselője:

. Papp Zoltán Ernő (**fél címe 1**)

A per tárgya: Házasság felbontása és járulécai

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Törvényszék 4.Pf.21.264/2019/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Járásbíróság 19.P.21.863/2016/85.,90.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 50.000 (ötvenezer) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes feleség és az alperes férj (a továbbiakban: a felek) 2005-ben kötöttek házasságot, melyből 2005. december 6-án és 2009. október 4-én két leánygyermekük született. A felek házastársi közös lakása a felperes és a nagyobbik gyermek egyenlő arányú közös tulajdonában álló sz.-i ingatlanban volt.
- [2] A felek házassági életközössége 2014 májusában szűnt meg, az alperes 2014. szeptember 10-én költözött el a házastársi közös lakásból. A felperesnek 2014 szeptemberétől, az alperesnek 2014 májusától van élettársa. A felperesnek 2016. december 4-én fiúgyermek született, az alperesnek az első házasságából két már nagykorú, tartásra nem szoruló gyermeke származott.
- [3] Az életközösség megszűnésekor a felperesnek a sz.-i ingatlanon kívül még három s.-i ingatlanon állt fenn különböző arányú tulajdonjoga: egyet bérbeadás útján hasznosított, melyből havi 50.000 forint bevétele származott. 2015-ben a s.-i ingatlanokat 9.750.000 forintért eladta, amelyből 5.350.000 forintért H.-n vett ingatlant, a fennmaradó összegből az ingatlant felújította. A felperes 2016-ban gépjárművet cserélt, amelyre 850.000 Ft-ot fordított.
- [4] A felperes a Sz. T.-n dolgozott oktatóként, a havi nettó átlagjövedelme 2014. május 1. - december 31-ig 143.240 forint, 2015-ben 151.400 forint volt. A két gyermek után 2016 júliusáig havi 26.600 forint, 2016 augusztusától havi 29.600 forint családi pótlékban részesült, melynek összege 2017. január 1-től - a három gyermek után - havi 51.000 forint. 2016-ban a felperes munkabérből, CSÉD-

ből és táppénzből elért havi nettó átlagjövedelme 200.900 forint volt. 2017 májusáig CSED-ben, ezt követően GYED-ben részesült, így 2017-ben a havi átlagjövedelme 127.190 forintot tett ki. 2018. decemberig GYED-t vett igénybe, majd havi 25.650 forint GYES-ben részesült, ebben az évben a havi átlagjövedelme 167.695 forintra módosult.

- [5] A felperes gyámhatósági hozzájárulással 2018 májusában 15.000.000 forintért értékesítette a sz.-i ingatlant. 2018 júniusában 13.900.000 forint felhasználásával **Sz.-n** új lakásingatlant vett, amely változatlanul a felperes és a felek nagyobbik gyermeke egyenlő arányú tulajdonában áll. A felperes a vételár-különbözetet az új ingatlan felújítására fordította, a felperesi család azóta ebben az ingatlanban él. A felperes és élettársa 2015-től közösen gazdálkodnak.
- [6] Az alperes 2014. év elejétől 2018. január 7-ig egyéni vállalkozóként informatikusként dolgozott, adófizetési kötelezettségének egyszerűsített vállalkozói adózással tett eleget. 2018. január 8. - október 31-ig informatikus rendszergazdaként a **Cs.-n**ál állt alkalmazásban. **K.-r**ől naponta vonattal járt a szegedi munkahelyére, ezzel összefüggésben havi 4.760 forint költsége keletkezett. 2018. november 1-től a **P. Zrt.-n**él dolgozik informatikusként. Az alperes havi nettó jövedelme a 2014-2018-ig terjedő időszakban 2014-2015-ben 300.000 forint, 2016-2017-ben 400.000 forint, igazolt havi nettó jövedelme 2018-ban 300.000 forint, 2019-ben 332.500 forint, élettársa havi nettó jövedelme 2014-ben 217.000 forint, 2015-ben 284.000 forint, 2016-ban 282.000 forint volt.
- [7] Az alperes 2014 májusától gazdálkodik közösen az élettársával. 2017 márciusáig **Sz.-n** 60.000 forint fenntartási költséggel bérelt lakást és 2016 májusáig **K.-en** is bérelt egy havi 62.000 forint fenntartási költséggel járó ingatlant. 2016 májusától **K.-en** az élettársával közösen bérelnék egy lakást, amelynek a fenntartási költsége havi 125.000 forint. Az alperes 2014-2015-ben két gépkocsit tartott fenn: a közterheken felül üzemanyag és lízingdíj címén havi 80-90.000 forint, 2015 áprilisától az élettársa gépkocsijának használatával összefüggésben havi 30.000 forint kiadása merült fel.
- [8] Az alperessel szemben több végrehajtási eljárás indult: 2015-ben közüzemi díj és közlekedési pótdíj címén 568.102 forint, 2018-ban személyi hitelre 507.613 forintot fizetett meg a végrehajtónak.
- [9] A perrel érintett időszakban a felek nagyobbik gyermeke Waldorf iskolába, a kisebbik gyermek először Waldorf óvodába, majd Waldorf iskolába járt, ezek a havi költsége először 15.500 forintot tett ki, 2016. szeptember 1-től havi 18.500 forintra módosult.
- [10] A nagyobbik gyermek eltartásának indokolt havi költsége 2015. augusztus 31-ig 107.800 forint, 2016. augusztus 31-ig 105.300 forint, 2017. augusztus 31-ig 104.940 forint, 2018. augusztus 31. napjáig 109.940 forint volt. 2018. szeptember 1-től a gyermek angol nyelvű oktatásának a költsége emelkedett, hegedülés helyett lovagolni járt, szemészeti vizsgálatával, szemüveg készítésével kapcsolatos kiadása csökkent.
- [11] A kisebbik gyermek tartásának indokolt havi költsége évente és szintén augusztus 31-ig számolva, 2015-ben 84.500 forint, 2016-ban 85.000 forint, 2017-ben 91.823 forint, 2018-ban 94.190 forint volt. 2018. szeptember 1-től havi 3.000 forintba került a hegedű tanulás, 4.000 forintba a kéthetente felmerülő lovaglás költsége.
- [12] Az alperes a gyermekek eltartásához havonta 2014. december 1-től 2016. augusztus 31-ig 15.500 forint, 2016. szeptember 1-től 2018. március 31-ig gyermekenként 18.500 forint, 2018. április 1-től 2019. február 28-ig gyermekenként 25.000 forint hozzájárulást nyújtott. 2016. szeptemberben a nagyobbik gyermek iskolakezdésével kapcsolatban 28.000 forintot fizetett, 2018-ban 32.180 forint értékben ruhaneműt vásárolt számára és további 15.000 forint egyéb támogatásban részesítette; a kisebbik gyermek iskolai étkeztetésére 2015 szeptemberében 5.610 forintot, 2015 novemberében 17.850 forintot, 2016 februárjában 7.650 forintot teljesített és a részére is 15.000 forint egyéb támogatást nyújtott.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [13] A felperes módosított keresete a felülvizsgálattal érintett körben arra irányult, hogy a bíróság az alperest 2014. december 1-től - a teljesítései beszámításával - gyermekenként havi 66.000 forint gyermektartásdíj, továbbá a kisebbik gyermek mentális kezelésével kapcsolatban felmerült 29.000 forint rendkívüli kiadás megfizetésére kötelezze. Az alperes az általa elismertnél lényegesen magasabb havi jövedelemmel rendelkezik, így a kereset szerinti tartásdíjak megfizetésére teljesítőképessé. Elismerte, hogy a perrel érintett időszakban az alperes fizette a gyermekek óvodájának és iskolájának a költségét, az egyszeri 28.000 forintot meghaladóan a további teljesítést vitatta.
- [14] Az alperes a kereset teljesítését gyermekenként havi 25.000 forint erejéig nem ellenezte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a 2014-2017-ig terjedő időszakban csak az általa megjelölt havi jövedelemmel rendelkezett, folyamatosan fizette a gyermekek intézményi étkezésének a költségét is, így tartásdíj hátraléka nincs. A tartásdíj magasabb összegű megállapítása esetén a hátralék teljesítésére gyermekenként havi 10.000 forint részletfizetés engedélyezését indítványozta. A felperes az utóbbi kérelem elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [15] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének a felülvizsgálattal támadott részében az alperest kötelezte a 2014. december 1-től 2018. november 30-ig terjedő időszakban a nagyobbik gyermeke javára havi 60.000 forint, kisebbik gyermeke javára havi 47.000 forint, 2018. december 1-től a nagyobbik gyermeke javára havi 65.000 forint, a kisebbik gyermeke javára havi 52.000 forint gyermektartásdíj és további 29.000 forint megfizetésére. Megállapította, hogy az alperesnek a 2014. december 1.- 2019. február 28-ig terjedő időszakban a nagyobbik gyermeke tekintetében 2.091.890 forint, a kisebbik gyermekét illetően 1.432.000 forint gyermektartásdíj hátraléka keletkezett és ennek megfizetésére két egyenlő részletben kötelezte.
- [16] A gyermektartásdíjak mértékéről a peradatoknak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:201. § (1), (3) bekezdése, 4:206. § (1) bekezdése, 4:215. § (1) bekezdése, 4:216. § (1) bekezdése és a 4:218. § (1)-(4) bekezdése alapján döntött.
- [17] A mérlegelésnek főbb szempontjai szerint elsődlegesen a gyermek indokolt szükségleteit és annak költségeit kell meghatározni, figyelemmel a gyermek életkorára és egészségi állapotára; a gyermek szükségletei körébe nem kizárólag a fizikai ellátottsága (lakhatás biztosítása, étellemezése, ruházkodása) tartozik, hanem a harmonikus személyiségfejlődéséhez szükséges igények (például iskolán kívüli foglalkozások) biztosítása is; a gyermekek indokolt szükségleteit fedező, rendszeresen felmerülő kiadásokat a gyermekek tartására egy sorban köteles szülők között a Ptk. 4:201. § (1) bekezdése alapján a kereseti, jövedelmi, vagyoni viszonyaik és teljesítőképességük arányában kell megosztani. Az arány meghatározásakor a 4:216. § (1) bekezdése, a 4:213. §-a szerint alkalmazandó 4:201. § (3) bekezdése alapján figyelembe kell venni a gyermekeket személyesen, természetben gondozó szülő ezzel járó tevékenységét; a családi pótlékot a 4:218. § (2) bekezdés e) pontja alapján gyermekeket gondozó szülőnek az indokolt költségek fedezésére kell fordítania, a szülők a fennmaradó költségeket viselik.
- [18] Az elsőfokú bíróság a felperes jövedelmét a személyes előadásával és a csatolt okiratok tartalmával egyezően állapította meg, míg az alperes jövedelmi viszonyainak feltárása érdekében szélesebb körű bizonyítást folytatott le és az így rendelkezésre álló peradatok mérlegelésével évenkénti bontásban határozta meg azt a havi átlagjövedelmet, amely a gyermektartásdíjak megállapításának alapja lehet.
- [19] A szükségletek és a felek teljesítőképességének ismeretében mérlegeléssel állapította meg a gyermektartásdíjak havi mértékét, elszámolta a felperes által elismert és az alperes által bizonyított

teljesítéseket, míg a hátralék részletekben történő megfizetéséről a régi Pp. 217. § (3) bekezdése alapján határozott.

- [20] Az alperes fellebbezésében a tartásdíj gyermekenként havi 30.000 forintra való leszállítását és a hátralékban marasztalása mellőzését kérte. Vitatta a felek, a felperes élettársa jövedelmének, a gyermekek indokolt szükségleteinek mértékére vonatkozó megállapítást. A tartásdíjat csökkentő tényezőként kérte figyelembe venni a kapcsolattartás ideje alatt nyújtott természetbeni tartását és az iskolai étkezéshez való hozzájárulását. Különös súllyal kérte mérlegelni a felperes nyilatkozatát, amely szerint a havi költségekben elszámolta a mindkettőjüknél jelentkező kiadásokat (75. sorszámu jegyzőkönyv 15. oldal).
- [21] A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta: az alperes tartásdíj hátralékát a nagyobbik gyermek után 2.044.710 forintra, a kisebbik gyermeket érintően 1.422.000 forintra leszállította, ennek megfizetésére gyermekenként havi 25.000 forint részletfizetést engedélyezett, továbbá módosította a felek illetékfizetési kötelezettségét. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [22] Rámutatott: az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a peradatokat helyes szempontok alapján, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően mérlegelte, ezért a jogszerű döntés felülmérlegelése nem indokolt.
- [23] Az elsőfokú bíróság a hosszú pertartamú perben körütekintően feltárta a gyermekek minden irányú és folyamatosan változó szükségleteit, a felek és élettársaik jövedelmi/vagyoni viszonyait. Az alperes tényleges jövedelmét a peradatok helyes mérlegelésével határozta meg, számításba vette a családtámogatási ellátások összegét és a bírói gyakorlatnak megfelelően hagyta figyelmen kívül a kapcsolattartások idején a gyermekek részére az alperes által nyújtott természetbeni tartást. Az elsőfokú bírósághoz képest mindkét gyermek esetében további teljesítések beszámítása indokolt és ezek elszámolásával állapította meg a hátralék összegét.
- [24] A részletfizetés feltételeinek meghatározásakor a követelés megtérüléséhez fűződő felperesi érdeket, továbbá az alperes teljesítőképességét mérlegelte, figyelemmel volt arra is, hogy a folyamatos gyermektartásdíj és a hátralék együttes összege ne haladja meg az alperes jelenlegi jövedelme 50%-át.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [25] A jogerős ítélet ellen az alperes a gyermektartásdíj mértékének gyermekenként havi 45.000 forintban való megállapítása és a gyermektartásdíj hátralék mellőzése iránt terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet.
- [26] Az jogerős ítélet jogszabálysértő voltát a Ptk. 4:2. § (1) bekezdése, 4:218. § (2) bekezdésnek a), b) és e) pontjára, továbbá a régi Pp. 221. § (1) bekezdése megsértésére alapította.
- [27] Megismételte a fellebbezésében előadott érvelését és indokolását: a gyermekek indokolt szükségletei, továbbá annak havi költségei eltúlzottak és luxus elemeket (lovaglás) is tartalmaznak. A fenti körben arra is hivatkozott, hogy a Kúria Joggyakorlat-elemző csoport 2017.E1.II.JGY.P1. számú összefoglaló véleménye (a továbbiakban: összefoglaló vélemény) szerint Cs.-n a megállapított gyermektartásdíjak havi átlaga 50.000 forint, amit - főleg a nagyobbik gyermek esetében - a megállapított tartásdíj összege jelentősen meghalad. Az indokolt szükségletek és az alperesi hozzájárulás tekintetében a felülvizsgálati kérelem - a táblázatos kimutatást is magába foglalóan - az 5. oldaltól a 7. oldal 1. nagy bekezdéséig szó szerint megegyezik az alperes fellebbezésének az 5. oldal 3. bekezdésétől a 7. oldal 2. bekezdéséig tartó indokolásával. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a kapcsolattartások alatt nyújtott természetbeni tartás költségével a gyermektartásdíj összegét csökkenteni kell és a gyermekekről gondoskodó szülő oldalán a gondozásból eredő többletmunkát ugyanígy arányosan kell figyelembe venni.

- [28] A saját teljesítőképessége és a családvédelmi ellátások elszámolása tekintetében is fenntartotta a fellebbezési érvelését és indokolását: teljesítőképessége esetében a felülvizsgálati kérelem a 9. oldal 4. bekezdésétől a 10. oldal 2. bekezdéséig szó szerint egyező az alperes fellebbezésének a 2. oldal 2. nagy bekezdése szerinti indokolásával.
- [29] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [30] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása előtt az alábbiakat kívánja előre bocsátani:
- [32] A régi Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős határozat, illetve annak a felülvizsgálat keretei közötti felülbírálata. A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 4. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem - mint az eljárást megindító és annak kereteit meghatározó rendkívüli jogorvoslati eszköz - jogi jelentősége egyebek között abban jelölhető meg, hogy a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ok, vagy okok keretei között bírálhatja felül. Ennek következtében érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatóak, melyek esetében a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek (BH 2015.307.).
- [33] A felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékeinek további lényeges jellegzetessége a közöttük kimutatható szoros logikai és perjogi kapcsolat fennállása. A törvény előírásából ugyanis okszerűen következik, hogy a tartalmi elemek között szoros összefüggésnek kell fennállni: a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölésének, valamint a fél ezzel összefüggő jogi érvelésének egy és ugyanazon jogszabálysértéshez kell kapcsolódniuk, mert csak együtt alkalmasak arra, hogy kijelöljék a rendkívüli perorvoslati eljárás formai és tartalmi kereteit.
- [34] További lényeges és elvi jelentőségű szempont: a felülvizsgálati eljárás nem az első és a másodfokú eljárás folytatása, különösen nem a másodfokú eljárás Kúria előtti megismétlése, hanem - a fentebb kifejtettek értelmében - szigorú rendelkezések által szabályozott rendkívüli perorvoslat. Ebből okszerűen következik, hogy a felülvizsgálati kérelem nem lehet megalapozott abban a részében, amelyben nem a jogerős másodfokú, hanem az elsőfokú ítéletet támadta, ugyanis fogalmilag kizárt, hogy a fellebbezés az előterjesztéskor még nem ismert jogerős határozatban megvalósított jogszabálysértéseket tartalmazza.
- [35] A kifejtett elvi alapvetésre tekintettel a Kúriának az alperes felülvizsgálati kérelmével kapcsolatos álláspontja a következő.
- [36] A gyermektartásdíj megállapításának szempontjairól a jogerős ítéletben megjelölt jogszabályok rendelkeznek. A tartásdíj összegének a megállapítása a hivatkozott anyagi jogi keretek között a releváns peradatok mérlegelésével történik, tehát a döntési folyamatban az anyagi jog mellett - azzal egyenlő súlyt képviselve - meghatározó szerepe van a bírói mérlegelésről rendelkező eljárásjogi szabálynak, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének. Ennek értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és a meggyőződése szerint elbírálja el. A jogerős ítélet indokolása szerint az első- és a másodfokú bíróság ennek megfelelően járt el és állapította meg a gyermektartásdíjak egyhavi összegét.
- [37] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére nem hivatkozott, ezért a fentebb kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a mérlegelés jogszerűsége, ennek kapcsán pedig a tartásdíjak összecszerűsége szempontjából nem vizsgálhatta felül: érdemben nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy a másodfokú bíróság a régi Pp. 221. § (1) bekezdése szerint megindokolt ítéletében valamennyi releváns peradatot a súlyának megfelelően értékelt-e. Ezzel összefüggésben megjegyzi a Kúria, hogy az alperes felülvizsgálati

kérelmének indokolása több lényeges szempont tekintetében szó szerint megegyezik a fellebbezése indokolásával: a másodfokú bíróság ezeket is a mérlegelése körébe vonta és a jogerős ítélettel elbírálta.

- [38] Az alperesnek az összefoglaló véleményre hivatkozását illetően rámutat a Kúria, hogy az nem tekinthető anyagi jogi forrásnak: az összefoglaló vélemény megállapításai azokon a tényállásokon alapulnak, amelyeket a felek az elemzés elkészítéséig a bíróságok elé tártak, azonban a bíróságnak mindenkor a konkrét jogeset tényei alapján és a változó társadalmi viszonyok figyelembe vételével kell a felek jogvitáját eldöntenie.
- [39] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálattal érintett rendelkezései nem jogszabálysértők, ezért azt a régi Pp. 275. §. (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [40] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, a felperes pedig felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért a felülvizsgálati eljárási költségről rendelkezni nem kellett.
- [41] A Kúria az államnak járó felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése, 74. § (3) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.
- [42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartásával bírálta el.
- [43] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

, 2020. november 10.

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke, dr. Kassai Árpád Mihály s.k. előadó bíró, dr. Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró

A kiadmány hitelül: